

Sotsiaalsed praktikad elukeskkonna parandamisel

Teele Pehk
Linnalabor
Linnaidee algatus

Siseministeriumi seminar „Inimmõõde ruumilises planeerimises“, 25.09.2013 Tallinnas

Soo tänava avamine 4.09.2013

<https://vimeo.com/74496520>

Vana Soo tänav:

- ühesuunaline ja kaherealine kihutuskoridor keset miljööväärtuslikku Kalamaja
- ebameeldiv ruum jalakäijatele

Uus Soo tänav:

- hea (kuid vaevaline) näide kogukonna ja omavalitsuse koostööst
- inimsõbralik tänavadisain
- uus avalik ruum, mis soodustab sotsiaalset läbikäimist

Ruum kui õnnelikkuse tegur

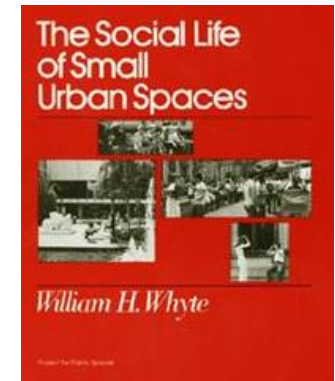
Ruumikasutus on vägagi poliitiline – see kas edendab või takistab aktiivsust, heaolu ja õnnelikkust.

*“The Politics of Happiness – A Manifesto”
WWF and DEMOS Helsinki, 2010*

Sotsiaalne suhtlus avalikus ruumis mõjutab oluliselt inimeste ja ühiskonna kui terviku elukvaliteeti. Meil on moraalne kohustus luua füüsilisi ruume, mis toidavad kodanikualgatusi ja kogukondlikku läbikäimist.

William H. Whyte „The Social Life of Small Urban Spaces“ , 1980

Mis teeb meid õnnelikuks?

- isiklikest huvidest laiemate eesmärkide seadmine
- jagatud kogemused ruumis, tähendusrikkad kohtumised
- kvaliteetne avalik ruum
- tihe asustus
- oma elukeskkonna kujundamine, osalusvõimalused

Politics of Happiness – A Manifesto

- hea poolavalik ruum – hoovid, raamatukogud, ostukeskused
- ruumiline võrdsus (*spatial justice*) – ligipääs teenustele, avalikele kohtadele, võrdsed kokkupuutevõimalused, otsustusprotsessi kohandamine

Sotsiaalsed praktikad ruumi kasutamisel

Kuidas erinevad rühmitused, piirkonnaseltsid ja teised vabähendused mõjutavad ruumi kujunemist ja korraldamist uudes linnakultuuris:

süsteematiseeritud näiteid Tallinnast, Tartust, Riist, Helsingist, Vilniusest

VANA-KALAMAJA TÄNAV MÖNUSAKS!

Head Kalamaja inimesed ja muud tallinlased

Kas poleks tore, kui vanalinnast mereni viiks katkematult jalakäijatele mugav, miljöörikas, väikeäridega palistatud ja esinduslik teekond piki Vana-Kalamaja tänavat. Mõtleme koos sellisele võimalusele. Kas see oleks ahvatlev turistidele ja vajalik linlastele?

Kalamaja päevade raames, 20. mail kell 15 algab titekärude ühissõit Nunne tänava lõpust Balti Jaama tunneli suu juurest ning liigub mööda Vana-Kalamajat kultuurikolmeetrile ja Kalaranda. Kujutleme kõigi jaoks meeldivat tänavaruumi ning räägime sinna planeeritud arendustest. Ühissõidu mõte on tõmmata tähelepanu ka titekärutajatele kui aktiivsetele linnaruumi kasutajatele.

20. mail kella 16.30-st arutame kohvikus Klaus (Eesti Disaini Majas, Kalasadama 8) arhitekt Toomas Paaveri eestvedamisel, kuidas tänavaprojekti jätkata. Mõtleme, mis on inimestele tänavaruumis tähtis ja milline lahendus kõigile sobiks.

Kalamaja päevade kava:
telliskiviselts.info/kalamajapäevad

Info: Teele Pehk
58 100 478 (kärsõit)

Toomas Paaver
52 86 595 (tänavaprojekt)

Tänavaruumi avamine

titekärude paraad mööda Vana-Kalamaja tänavat, mai 2012, Tallinn

Tänavaruumi avamine

Ao tänava 80. juubeli pidustused, veebr 2013, Tallinn

7/16 "PARKuok KITAIP" dienos
Foto: DELFI (Š.Mažeikos nuotr.)

Dalintis

Tänavaruumi avamine

Teistmoodi parkimine Gediminase peatänaval, juuni 2012, Vilnius

Tänavaruumi elavdamine

Pelgulinna päevad, mai 2013, Tallinn

Väliruumi elavdamine

välükino Poolamäel Juhkentali asumis, aug 2013, Tallinn

Miljöö- ja muude väärtuste kaitsmine
Karlova seltsi linnaruumi toimkond Tartus

Piirkonna terviklik arendamine, kohalik ettevõtlus

Made in Kallio liikumine Helsingis

Piirkonna kui terviku arendamine, kohalik ettevõtlus

Miera tänava vabariik Riias

Piirkonna kui terviku arendamine, kohaloome

Užupi asumi vabariik Vilniuses

Kogukonna tekitamine kooskäimiskoha kaudu

BeePart kogukonnahoone Pilaite linnaosas Vilniuses

**Ruumi väärtustamine / kogukonna tekitamine
koristustalgute kaudu**

Kohalikult elamise propageerimine

Tartu maheaed Annelinnas

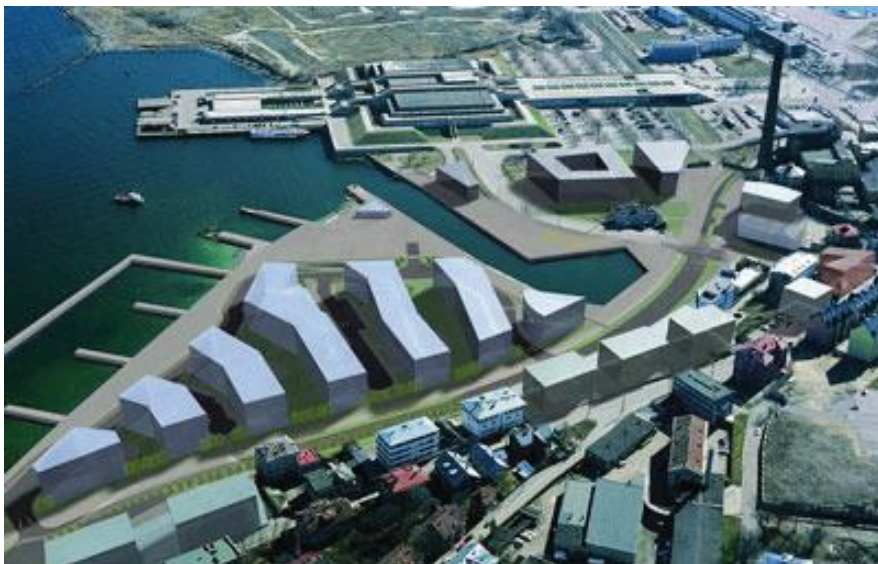

Ruumi vahekasutamine

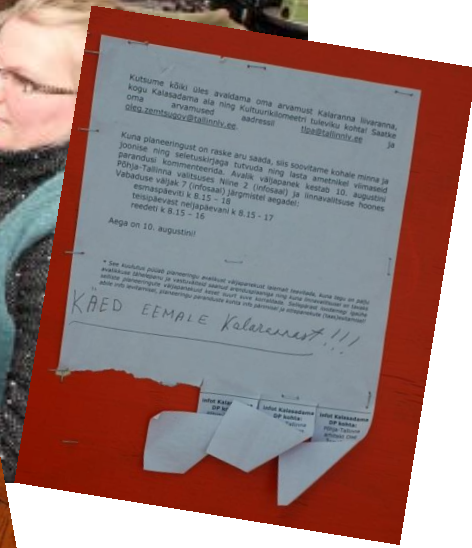
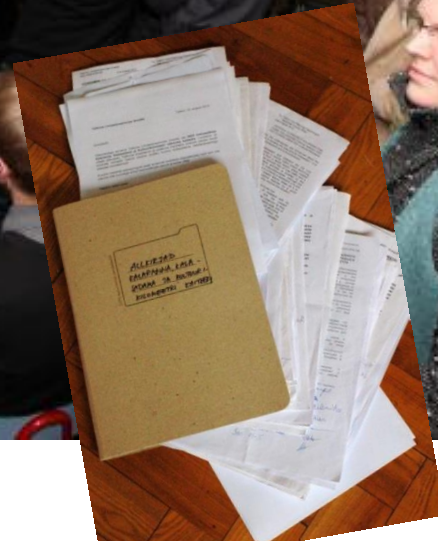
avalik rannapidu Kalarannas, juuni 2011

Kalaranna ametlik planeering:

ehitusõigus 4-5korruseliste elu- ja ärihoonete ehitamiseks Kalasadama alale ja Suur-Patarei tänava äärde, kaotada praegune liivarand ja rannajoon jahisadama ehitamiseks ning ehitada kultuurikilomeetri asemele autotee

mis on põhjustanud palju reaktsioone:

ja pakkunud alternatiivseid lahendusi Kalarannale

Kalarand
workshop '12

esialgu on tulemuseks see:

telliskiviselts.info

Grupid Kontakt Töö seksioonides Välisuudised

Ülevaade

Uudised

Linnaidee algatus

Vana-Kalamaja tänava tulevik

Planeeringud

Anneta seltsile!

Kohalikud teenused

Kuulutused

Kannikad trimmi

Seltsist

Olulisi dokumente

Ajaleht

Galerii

Kalamaja päevad 2013

Telliskivi Seltsi Foorum

Kalarand sai prügikonteineri ja kutsub seda usinalt täitma

 Teele P. kirjutas 14 nädalat tagasi Kalarand

Täna sai Kalarand korraliku prügikonteineri - ja seda tänu Pro Kapitali juhatuse liikmele Allan Remmelkoorile. Suur samm populaarse Kalaranna korrashoiuks ja positiivne samm Telliskivi seltsi ja arendaja vahelises suhtluses!

Kokkulepe Pro Kapitaliga on selline, et nemad maksavad prügi äraveo eest ning kohalikud inimesed veeretavad konteineri igal teisel reedel kalaturu juurde betoonplokkide juurde (sest prügiauto ei pääse Kalaranda). Prügi äraveograafik on järgmine: 21. juuni, 5. juuli, 19. juuli, 2. august, 16. august, 30. august. Panen graafiku ka konteineri peale üles, et tahtjad saaksid siis õigel päeval konteinerilükkamise trenni teha.

Ja kutsun kõiki liivaranna kasutajaid üles piirkonda prahist vähendama ja konteinerit täitma.

Kalarand kogukond prügi · [Kommentaari](#) · [Jaga](#) · [Meeldib](#) < 28

Aktiivsed naabruskonnad – kohaliku elu eksperdid!

Tallinna asumiseltside algatus Linnaidee, mille eesmärk seltside kui kohalike ekspertide rolli tugevdada ning koostööd linnavalitsusega parandada.

Koostöö hea tava linnavalitsuse ja vabaühenduste vahel,

mille mõte on

- leppida vastastikku kokku koostööpõhimõtetes, kaasamisviisides ja etappides
- aidata kaasa sisulisele koostööle
- soodustada kohalikust teadmusest lähtuvat linnaplaneerimist

(L)õpetussõnad

Tulge maa peale ehk tänavapinnale, planeerige sellelt tasandilt, mitte linnulennult.

Väärtustage kohalikku teadmust!

Usaldage vabatahtlikku panust!

Lähtuge inimmõõtmelisest elukeskkonnast, mitte menetlusnormidest!

Vaadake filmi „Human Scale“!

The Human Scale

[The Film](#)[The Filmmakers](#)[Gehl Architects](#)[Screenings & Awards](#)[Press](#)[About the Film](#)[Home](#) » [About the Film](#)

SHORT SYNOPSIS

50 % of the world's population lives in urban areas. By 2050 this will increase to 80%. Life in a mega city is both enchanting and problematic. Today we face peak oil, climate change, loneliness and severe health issues due to our way of life. But why? The Danish architect and professor Jan Gehl has studied human behavior in cities through 40 years. He has documented how modern cities repel human interaction, and argues that we can build cities in a way, which takes human needs for inclusion and intimacy into account.

<https://vimeo.com/67638874>